

ΘΕΟΛΟΓΙΑ

ΤΡΙΜΗΝΟΝ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ΤΟΜΟΣ ΞΘ'

ΑΠΡΙΛΙΟΣ - ΙΟΥΝΙΟΣ 1998

ΤΕΥΧΟΣ Β'

Ο ΜΑΚΑΡΙΩΤΑΤΟΣ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΣ ΑΘΗΝΩΝ ΚΑΙ ΠΑΣΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ κ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΣ

ΥΠΟ

ΕΥΑΓΓΕΛΟΥ Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ

Όμοτίμου Καθηγητοῦ τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν

Τακτικοῦ Μέλους τῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἀκαδημίας

τῶν Ἐπιστημῶν καὶ τῶν Τεχνῶν

Ἡ ἐκλογὴ καὶ ἀνάδειξις τοῦ ἐπὶ 24 χρόνια ποιμάναντος τὴν Ἱ. Μητρόπολι Δημητριάδος καὶ Ἀλμυροῦ στὸ Ἀρχιεπισκοπικὸ ἀξίωμα· ἡ πανηγυρικὴ ἐνθρόνισις Του μέσα σὲ ἀτμόσφαιρα καθολικοῦ ἐνθουσιασμοῦ· ἡ «ώς φωνὴ ὑδάτων πολλῶν καὶ ὡς φωνὴ βροντῆς μεγάλης» ('Ἀποκ. ιδ', 2) πλημμυρίς τῶν λόγων, διακηρύξεων, μηνυμάτων, παραινέσεων καὶ συνεντεύξεων Αὐτοῦ, ποὺ μεταδόθηκαν ἐν ὅλῳ ἢ ἐν μέρει ἀπὸ ὅλα τὰ Μέσα Μαζικῆς Ἐπικοινωνίας· ὁ —τόσον ἀπὸ ἄποψι μορφολογικὴ ἢ εἰδολογική, ὅσον καὶ ἀπὸ ἄποψι περιεχομένου— μνημειώδης ἐνθρονιστήριος (ἐπιβατήριος) λόγος Του, ὁ ὅποιος μὲ τὴν δορυφορικὴ Τηλεόρασι ἀκούσθηκε ἔως τὰ πέρατα τῆς Οἰκουμένης· οἱ ἀλλεπάλληλες πρῶτες ἀρχιεπισκοπικὲς ἐνέργειές Του, τὶς ὅποιες μὲ κομμένη ἀνάσα δὲν προφθάνουν νὰ παρακολουθοῦν ἀσθμαίνοντες καὶ λαχανιασμένοι οἱ στενοὶ συνεργάτες Του καὶ οἱ ἐγγὺς ἢ μακρὰν τῆς Ἐκκλησίας εὐρισκόμενοι· ὁ μὴ ἀνατρεπόμενος ἀπὸ ἐλάχιστες ἔξαιρέσεις κανὸν τῆς γενικῆς ἀποδοχῆς Του· ἡ ἀπὸ τὸν Τύπο προβληθεῖσα πρωτοφανῆς δημοτικότης Του μέσα σ' ὅλες τὶς τάξεις τῶν Ἐλλήνων, γιὰ τὴν ὄποια δίδουν ἀποκαλυπτικὰ στοιχεῖα τὰ «γκάλοπ» παθερωμένων καὶ ἀξιοπίστων εἰδικῶν Γραφείων δημοσκοπήσεως καὶ σφυγμομετρήσεως τῆς κοινῆς γνώμης· οἱ ἐγκωμιαστικὲς Δηλώσεις ἐπισήμων προσώπων περὶ τοῦ νέου Ἀρχιεπισκόπου καὶ τὰ πρὸς Αὔτὸν συγχαρητήρια Γράμματα καὶ Τηλεγραφήματα — ὅλα αὐτά, γιὰ τὰ ὅποια γίνεται ἐκτενῆς λόγος στὸ περιοδικὸ «Ἐκκλησία» (ἀρ. 10, 'Αθῆναι, 1 Ιουνίου 1998), συντελοῦν, ὥστε στὰ βάθη τῆς ψυχῆς τῶν

μελῶν τοῦ Χριστεπωνύμου πληρώματος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος νὰ ἀναδύεται καὶ γιγαντώνεται ἡ ἐλπὶς καὶ στὴ συνέχεια ἡ ἔξ αὐτῆς προσδοκία νὰ μεταβάλλεται σὲ πεποίθησι καὶ ἀκράδαντη βεβαιότητα. Πρόκειται γιὰ τὴ βεβαιότητα, ὅτι δὲ νέος Προκαθήμενος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καὶ πάστος Ἑλλάδος κ. Χριστόδουλος φέρει στὴν Ἐκκλησίᾳ μας τὸ γλυκοχάραγμα μᾶς καινούριας ὀλόλαμπρης ἡμέρας, σηματοδοτεῖ γιὰ τὰ ἐκκλησιαστικά μας πράγματα τὴν ἑλευσιν νέας ἐποχῆς καὶ ἔχει καταστῆσει ἥδη σὲ ὅλους αἰσθητόν, ὅτι δχι μόνον ἡ ζωγόνος αὔρα, ἀλλὰ καὶ ἡ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ φερομένη βιαία πνοὴ τοῦ Παρακλήτου (πρβλ. *Πράξ. β'*, 2) δημιουργοῦν σὲ ὅλους τὴν ἴερὰ φρικίασι ἀπὸ τὴν βίωσι τῆς ὁρατῆς μέσα στὴν περιφρέσουσα ἐκκλησιαστικὴ ἀτμόσφαιρα «ἀποδεῖξεως τοῦ Πνεύματος καὶ τῆς δυνάμεως» (*A' Κορ. β'*, 4).

Σήμερον δῆλοι οἱ Ὁρθόδοξοι Ἑλληνες, ἀκόμη καὶ ἐκεῖνοι, ποὺ ἔως τώρα δὲν γνώριζαν καλῶς τὴν προσωπικότητα καὶ τὶς λεπτομέρειες τῆς σημαντικῆς προφορᾶς Του ὡς Ἱεράρχου, ἔχουν τὴν βεβαιότητα ὅτι ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος κ. Χριστόδουλος ἔχει στὸ παρελθὸν ἀποδεῖξει καὶ ἀποδεικνύει ἥδη ὡς Ἀρχιεπίσκοπος, ὅτι συγκεντρώνει στὸν ἑαυτὸν Του τὰ εἰδοποιὰ στοιχεία τῆς μεγάλης προσωπικότητος.

‘Ἀλλὰ ποῖο εἶναι τὸ κατ’ ἔξοχὴν εἰδολογικὸ γνώρισμα ἐνὸς μεγάλου ἄνδρός; ‘Οπως καὶ ἔξ ἄλλης ἀφοριμῆς ὁ γράφων ἔχει ἐπισημάνει, ἐὰν δὲ γνωστὸς ἰστορικὸς καὶ φιλόσοφος Θωμᾶς Καρλάϋλ (Thomas Carlyle) στὸ ἔργο του «*On Heroes*» ὑπεστήριξεν, ὅτι ἐκεῖνοι, ποὺ ἔχουν τὸ ἔμφυτο χάρισμα τοῦ μεγάλου, ὑπερβαίνουν τὰ ὅρια τῆς ἰστορικοινωνικῆς πραγματικότητος, ποὺ τοὺς περιβάλλει, προπορεύονται ὡς ρηξικέλευθοι σκαπανεῖς καὶ ἐπιβάλλουν στοὺς ἄλλους νὰ κατευθύνωνται πρὸς τὶς φωτεινὲς κορυφές τῆς ἴδικης τους ἀξιολογικῆς σφαίρας καὶ τῶν ἴδιων τους ὁραμάτων, ἵδεωδῶν καὶ προοπτικῶν, ἄλλοι, ὑποβαθμίζοντες τὴν ἀποψι τοῦ Καρλάϋλ, τονίζουν ὅτι οἱ μεγάλοι ἄνδρες δὲν ἔξέρχονται ἀπὸ τὰ ὅρια τοῦ ἰστορικοινωνικοῦ γίγνεσθαι, οὕτε πᾶνε οὐσίαστικῶς μπροστὰ ἀπὸ τὴν κοινότητα ἢ τὸ σύνολο, ἀλλὰ ἔχουν τὴν χαρισματικὴ διαισθητικὴ ἴκανότητα νὰ συλλαμβάνουν τὰ μυστικὰ νοήματα τῆς ἰστορικοινωνικῆς καὶ πολιτιστικῆς ἔξελιξεως, νὰ ἀνιχνεύουν τοὺς βαθυτέρους παλμοὺς καὶ τὶς ἐνδότερες ὑπαρξιακὲς ἀγωνίες καὶ νοσταλγίες τῶν πολλῶν, νὰ ἐλκύωνται ἀπὸ τὴν συνισταμένη τῶν πνευματικῶν καὶ κοινωνικοπολιτιστικῶν ρευμάτων καὶ κανονιστικῶν οἰτημάτων τῶν ὑγιῶς καὶ συνετῶς σκεπτομένων καὶ νὰ ἀποδύωνται σὲ μιὰ ἀνακαινιστικὴ προσπάθεια, ἡ ὁποία ἔχει ὡς γενεσιοναργὸν αἰτία της δχι κυρίως τοὺς ὁραματισμούς

των, οἱ δοποῖοι ὑπερακοντίζουν τὶς ἐπιδιώξεις τῶν πολλῶν, ἀλλὰ τὴν πρωτοπορειακὴν ἀνίχνευσι, ἀξιοποίησι καὶ σύνθεσι τῆς ἐντελεχείας τῆς δργανικῆς δόλτητος τῶν νοσταλγιῶν, πόθων, αἰτημάτων, προσδοκιῶν καὶ ἀνακαινιστικῶν δυνάμεων, ποὺ σκιρτοῦν καὶ πάλλονται μέσα στὴν ἀτμόσφαιρα καὶ στὸ περιβάλλον τοῦ ἴστορικοινωνικοῦ γίγνεσθαι (στὴν περίπτωσί μας θὰ λέγαμε: μέσα στὶς συναρτήσεις τῶν πόθων καὶ προσπαθειῶν τῶν συνειδητῶν μελῶν τοῦ μυστικοῦ σώματος τοῦ Χριστοῦ, τῆς Ἐκκλησίας).

Οἱ δύο αὐτὲς ἀπόψιεις δὲν εἶναι ἀσυμβίβαστες μεταξύ τους. Εἶναι ἀλληλοπεριχωρούμενες καὶ ἐπομένως ἀλληλοδιηθούμενες η ἀλληλοδιηθτές, διότι πάντοτε οἱ μεγάλοι ἄνδρες — ὅπως κάθε ἄνθρωπος — εἶναι «γέννημα καὶ θρέμμα». Βιογενετικῶς ἔχουν μέσα στὸν γενότυπὸν τοὺς τὸ ἡγετικὸν χάρισμα νὰ πηγαίνουν μπροστὰ ἀπὸ τοὺς πολλοὺς καί, ὑπερακοντίζοντας ἴστορικοινωνικὰ δεδομένα, νὰ ἀνυψώνωνται πάνω ἀπὸ τὴν ἴστορική, κοινωνικὴ καὶ πολιτισμική τους βιόσφαιρα. Τοῦτο δύμας μὲ κανένα τρόπο δὲν σημαίνει, ὅτι αὐτοὶ δὲν ὀφείλουν τὸν δυναμισμό τους σὲ δράματα, ἀκροάματα καὶ μηνύματα, ποὺ κινοῦν καὶ ὠθοῦν αὐτὸὺς ὅχι μόνον ἔσωθεν ἀπὸ τὰ μύχια βάθη τῆς χαρισματικῆς προσωπικότητός τους, ἀλλὰ καὶ ἔξωθεν ἀπὸ διάχυτες μέσα στὸ περιβάλλον παρορμήσεις, τὶς ὁποῖες συλλαμβάνουν περισσότερον οἱ ἰδικές τους ἴσχυρες πνευματικὲς κεραίες.

Οἱ ἴσχυρες αὐτὲς κεραίες εἶναι δινατὸν νὰ ὑποβοηθήσουν κατ’ ἔξοχὴν ἓνα Ἐκκλησιαστικὸν Ἡγέτη νὰ συλλαμβάνῃ προκλήσεις ἐκ τοῦ πνευματικοῦ περιβάλλοντος μέσα σὲ πλαίσια ἐφαρμογῆς τοῦ — τόσον προβαλλομένου ἀπὸ τὸν Μακαριώτατο Αρχιεπίσκοπο κ. Χριστόδουλο — Ορθοδόξου Συνοδικοῦ Συστήματος καὶ τῆς ἀρμονικῆς συνεργασίας Κλήρου καὶ Λαοῦ. Μέσα στὰ πλαίσια αὐτὰ ἡμπορεῖ ἄριστα ὁ φωτισμένος Προκαθήμενος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ἀφ’ ἐνὸς νὰ μεταδίδῃ στοὺς ἄλλους τὰ ἰδικά Του οηξικέλευθα πνευματικὰ δράματα καὶ ἀφ’ ἐτέρου νὰ ἀξιοποιῇ τὶς — σὲ πολλὲς περιπτώσεις χαρισματικὲς — ὑποβολὲς καὶ γνῶμες μελῶν τῆς πρεσβυτερίας καὶ νεωτέρας Σεπτῆς Ἱεραρχίας καὶ ὅλων τῶν ἀξιοκρατικῶς ἐπιστρατευομένων ὡς συνεργατῶν ἐκ τῶν τάξεων τῶν εὐσεβῶν Κληρικῶν καὶ Λαϊκῶν, οἵ—όποιοι—εἴτε συλλογικῶς, εἴτε ἀτομικῶς — ἐργάζονται μὲ ίεραποστολικὸν ἔγχοι γιὰ τὸν Χριστὸν μέσα στὴν λειτουργική, εὐχαριστιακή, μυστηριακή, μυσταγωγική καὶ ἀναγωγική ἀτμόσφαιρα τῆς Ἐκκλησίας, ἀπαραιτήτως ὑπὸ τὴν αἰγίδα καὶ ὑπὸ τὶς εὐλογίες τῶν Σεπτῶν Ιεραρχῶν.

Δὲν χρειάζεται νὰ εἶναι κανεὶς προφήτης, γιὰ νὰ ἔχῃ ὅχι μόνον τὴν ἐλπίδα, ἀλλὰ καὶ τὴν πεποίθησι, ὅτι ὁ νέος Προκαθήμενος τῆς

Έκκλησίας τῆς Ἑλλάδος μὲ τὰ ἡγετικά του χαρίσματα θὰ ἀνταποκριθῇ στὴν ἐμπιστοσύνη, ποὺ τοῦ ἔδειξαν οἱ Σεβασμιώτατοι ἐκλέκτορες Του, θὰ προχωρήσῃ μεθοδικῶς, μὲ ιεράρχησι τῶν στόχων καὶ μὲ ἐπιλογὴ τῶν ἑκάστοτε προτεραιοτήτων στὴν ἐκπλήρωσι τῆς πολυπτύχου ἀποστολῆς Του, μὲ συνετοὺς βραχυπροθέσμους, μεσοπροθέσμους καὶ μακροπροθέσμους σχεδιασμοὺς καὶ μὲ συνεχῶς ἐπαναλαμβανόμενες ἀναγκαῖες διορθωτικὲς καὶ βελτιωτικὲς κινήσεις.

Ἡ βεβαιότης, ὅτι ὁ νέος Ἀρχιεπίσκοπος θὰ γράψῃ σὺν Θεῷ χρυσὲς σελίδες στὴν Ἰστορία τῆς Ἐκκλησίας καὶ θὰ εἶναι ἔνας ἀπὸ τοὺς πιὸ μεγάλους καὶ ἀκτινοβόλους Πρωθιεράρχες δχι μόνον τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ἀλλὰ συμπάσης τῆς Ὁρθοδοξίας, — ἡ βεβαιότης αὐτὴ προέρχεται ἀπὸ ἀντικειμενικὴν ἐκτίμησι τῶν πραγμάτων καὶ ἔχει βιωματικὰ καὶ ἐμπειρικὰ ἐρείσματα ἀφ' ἐνὸς στὸ τεράστιο καὶ ἀναμφισβήτητο ἀνακαινιστικό Του ἔργο, τὸ δόποιο ἔχει παρουσιάσει στὴν Ἰ. Μητρόπολι Δημητριάδος καὶ Ἀλμυροῦ, καὶ ἀφ' ἑτέρου στὸ ἐκ τῶν ἔργων καὶ λόγων Αὐτοῦ ἀναδυόμενο πνευματικὸ κάλλος τῆς ὄλης προσωπογραφίας Αὐτοῦ, στὴν δόποια γίνονται αἰσθητὲς ἡ ἐναρμόνισις τῶν ἐμφύτων χαρισμάτων καὶ ταλάντων Του πρὸς τὶς ἐπίκτητες δεξιότητες καὶ ἴκανότητες Του καὶ ἡ κατὰ εὔστοχον κριτικὴ τρόπο μεθοδικὴ χρῆσις τούτων καὶ ἐκείνων πρὸς ἀνταπόκρισίν Του στὸ κάλεσμα τῶν ἀποκαλυπτικῶν προσκλητηρίων μηνυμάτων τῆς σημερινῆς ἐποχῆς καὶ πρὸς δυναμικὴν ἔνταξιν Του στὴν πρωτοπορεία τοῦ ἀγῶνος γιὰ τὴν πρὸς τὰ πρόσω καὶ ἄνω πορεία τοῦ ἀνακαινιστικοῦ ἐκκλησιαστικοῦ ἔργου, τὸ δόποιο — παρὰ τὶς μερικὲς παλινδρομήσεις του — ἔχει στὸ σύνολό του πολὺ αἰσθητὴν ἀνοδικὴ πορεία καὶ συνεχῶς ἀνυψουμένην τὴν μέση ποιοτικὴ στάθμη αὐτοῦ, πρᾶγμα ποὺ ὀφεῖλεται, ὅπως καὶ μὲ ἄλλην ἀφορμὴ ἔχομε τονίσει, στὸ γεγονὸς ὅτι κατὰ τὶς τελευταῖς δεκαετίες ἡ ἀνανέωσις καὶ ἀναβάθμισις τοῦ δυναμικοῦ ἐκλεκτῶν ἐπισκόπων καὶ ἐκκλησιαστικῶν συνεργατῶν εἶναι σὲ ἔκτασι καὶ ποιὸν μεγαλύτερος ἀπὸ δόποιαδήποτε τυχὸν ἄλλην ἀνανέωσι, ἡ δόποια ἔχει συντελεσθῆ στὰ πλαίσια τῆς Πολιτικῆς ἢ τῆς Παιδείας ἢ ἄλλων σημαντικῶν τομέων τοῦ ἔθνικοῦ βίου.

Γιὰ τὸ ἔως τώρα ἐκπληκτικὸ ποιμαντικό, λειτουργικό, κοινωνικοπολιτιστικό, παιδαγωγικό, κηρυκτικό, ἱεραποστολικό, διακονικὸ - ἀνθρωπιστικὸ καὶ λοιπὸ ἔργο τοῦ Μακαριωτάτου ὑπενθυμίζομε δειγματοληπτικῶς καὶ κατὰ τηλεγραφικὸν - ἐπιγραμματικὸν τρόπο μερικὰ ἀπὸ τὰ ἐπιτεύγματά Του στὴν Ἰ. Μητρόπολι Δημητριάδος, ποὺ ἀναφέρονται πολὺ ἐκτενέστερον στὰ «Δίπτυχα τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος (ἐκδ. Ἀποστολικῆς Διακονίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ἔτος 1998, σσ. 407-415). Στὴν Ἱερὰ αὐτὴ Μητρόπολι τὰ τελευταῖα 24 χρόνια μὲ

πρωτοβουλία καὶ ύπὸ τὴν πνοὴ τοῦ Ποιμενάρχου τῆς ὀργανώθησαν: Θεῖο Κήρυγμα - 'Εσπερινὲς Ὄμιλίες - Ραδιοφωνικὸς Σταθμὸς «ΟΡΘΟΔΟΞΗ ΜΑΡΤΥΡΙΑ» (104 FM) - 'Όμιλίες ἀπ' τὸ Ραδιόφωνο καὶ τὴν Τηλεόρασι - Γραπτὸς θεῖος λόγος μὲ ἀρθρογραφία τοῦ τότε Σεβασμιωτάτου ἀπὸ τὶς στήλες τοῦ ἡμερησίου ἀθηναϊκοῦ καὶ ἐπαρχιακοῦ Τύπου γιὰ ἐπίκαιαρα θέματα - 100 περίπου Ἐνοριακοὶ Κύκλοι Συμμελέτης τῆς Ἀγίας Γραφῆς - Ἐβδομαδιαῖς Συνάξεις Ἐφημερίων στὸν Βόλο μὲ ἀνάπτυξι θεμάτων καὶ διαλογικὴ συζήτησι - Κύκλος Συμμελέτης τῆς Ἀγίας Γραφῆς γιὰ νέους φοιτητὲς καὶ ἐπιστήμονες - Περιοδικὲς Συνάξεις Ἐφημερίων στὸν Βόλο, στὸν Ἀλμυρό, στὸ Βελεστίνο καὶ στὴν Ἀγιὰ - Ἰερὰ ἔξυμολόγησις στὶς Ἐνορίες καὶ στὰ Σχολεῖα μὲ 62 Πνευματικὸν - Πολλοὶ τομεῖς τῆς Χριστιανικῆς Ἀγωγῆς Νεολαίας - Ἐνοριακὰ Κέντρα Νεότητος - Κατηχητικὴ προσφορὰ ὑπὸ τὴν ὁργάνωσι καὶ ὀνομασία «Χριστιανικὴ Νεολαία»: ΧΝΕΔ - Μηνιαῖς διαλέξεις στὸ Πνευματικὸ Κέντρο - Κατασκηνώσεις - Ἐντευκτήριο Νέων - Συνέδρια Χριστιανικῆς Νεολαίας - Συνάξεις φοιτητῶν κατὰ τὶς περιόδους τῶν διακοπῶν ὑπὸ τὸν τύπο πνευματικῶν καὶ ὑλικῶν συμποσίων - 'Υπηρεσίες ἔξυπηρετήσεως φοιτητῶν - Μεγαλειώδης μαζικὴ ἐκδήλωσις (φεστιβάλ) τῆς ΧΝΕΔ τὸν Μάιο ἐκάστου ἔτους ὡς μαρτυρία πίστεως καὶ χριστιανικῆς ὅμολογίας - Β' Θεία Λειτουργία γιὰ νέους - Ἐπιμόρφωσις νέων ίερέων - Θρησκευτικὴ 'Υπηρεσία Στρατοῦ - 'Αντιαρετικὸς Ἀγὼν - Ποιμαντικὴ μέριμνα Μελλονύμφων - Κέντρον Συμπαραστάσεως Οἰκογενείας - Κίνησις Λειτουργικῆς Ἀναγεννήσεως - Ποιμαντικὴ μέριμνα γιὰ τὰ πλήθη τῶν παραθεριστῶν - Κέντρα 'Υποδοχῆς καὶ Διαλόγου (γιὰ ὁργάνωσι συνεντεύξεων, διαλέξεων, συνάξεων, συνεδρίων) - Σχολὴ Ἐκκλησιαστικῆς Μουσικῆς - Ἐκκλησιαστικὸ Λύκειο μὲ Οἰκοτροφεῖο - Συμβουλευτικὸς σταθμὸς προβλημάτων ἐφηβείας (μὲ ἐπιτελεῖο εἰδικῶν ἐπιστημόνων, ἔκδοσι φυλλαδίων, προβολές, ἔξορμήσεις κ.λπ.) - Σχολὴ Γονέων - Πρωτοπορειακὸς Ἀγὼν ἐναντίον τῶν Ναρκωτικῶν - Ἐνωσίς Χριστιανῶν Ἐπιστημόνων - Γραφεῖον Εύρεσεως Ἐργασίας - Χριστιανικὴ Κοινωνικὴ Ἐνωσις - Ἐξορμήσεις κατὰ τοῦ AIDS - Ενοριακὴ Συγκρότησις (διοικητικῶς, λειτουργικῶς - πολιτιστικῶς - πνευματικῶς) - Μέριμνα Ἰ. Ναῶν (γιὰ τὴν ἀντιμετώπισι τῶν προβλημάτων τους) - Ποιμαντικὴ Ἰεροπαίδων - Ποιμαντικὴ Προσκόπων - Προετοιμασία 'Υποψηφίων Κληρικῶν - Γλωσσικὸς Ὄμιλος - Γενικὸν Φιλόπτωχον Ταμεῖον - Ἐνοριακὰ Φιλόπτωχα Ταμεῖα - Σπίτια Γαλήνης Χριστοῦ - Βιβλιοπωλεῖο, Κηροπλαστεῖο - Ταμεῖο 'Υποτροφιῶν - Ἐπικοινωνία καὶ Διάλογος μὲ τοὺς Ἐπιστήμονες κατὰ κλάδους (νομικούς, ιατρούς, ἐκπαιδευτικούς, φοιτητὲς κ.λπ.) - Πνευματικὸ Κέντρο

στὸν Βόλο ποὺ στεγάζει τὶς πλεῖστες ἀπὸ τὶς δραστηριότητες τῆς 'Ι. Μητροπόλεως - Ἐμψύχωσις διαφόρων Ιδρυμάτων, Κληροδοτημάτων, τοῦ Ἐθνικοῦ Συμβουλίου Μεταμοσχεύσεων, τῆς Ἑλληνικῆς Ἐθνικῆς Ἐπιτροπῆς διὰ τὴν UNESCO, τοῦ Κέντρου Ἐλέγχου Εἰδικῶν Λοιμώξεων - Ἐκκλησιαστικὴ Ἐφημερὶς ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ - Καλλιτεχνικὴ Ἐπιτροπὴ - Σύλλογος Τεροψιαλτῶν - Ξενὼν 'Ι. Μητροπόλεως Δημητριάδος καὶ Ἀλμυροῦ - Γραφεῖον Δημοσίων Σχέσεων καὶ ἐπικοινωνίας - Ἐκκλησιαστικὸ Συμβούλευτικὸ Ὁργανο γιὰ τὸ Περιβάλλον καὶ τὴν Οἰκολογία (ΕΣΟΠΟ) - Προοβολὴ Τοπικῶν Ἰερῶν καὶ Τοπικῶν Ἀγίων, Ἱερῶν Λειψάνων - Φροντὶς γιὰ τὴν προοβολὴ Ἰστορικῶν Μνημείων Ἐκκλησιαστικῆς Τέχνης - Συγκέντρωσις καὶ ἐπεξεργασία Στατιστικῶν Στοιχείων. Εἰς αὐτὰ ἀς προστεθῇ καὶ ἡ πρωτοπορειακὴ στὴν Ἑλλάδα χρῆσις τοῦ Διαδικτύου (Internet) πρὸς συλλογὴν χρησίμων πληροφοριῶν καὶ πρὸς μετάδοσιν εἰς ὅλον τὸν κόσμον ὁρθοδόξων μηνυμάτων.

Τὸ τεράστιο αὐτὸ σὲ ἔκτασι καὶ ἔξαιρετο σὲ ποιὸν ἔργο εἶναι ἐγγύησις γιὰ τὸ ὅτι – ἐφ' ὅσον ἡ χρῆσις τῆς χρησιμοποιηθείσης γι' αὐτὸ μεθοδολογίας αὐτονοήτως μεταφέρεται καὶ στὴν Ἱερὰ Ἀρχιεπισκοπὴ Ἀθηνῶν – ἡ ναρποφορία καὶ ἀκτινοβολία τῆς διακονίας τοῦ Μακαριωτάτου κ. Χριστοδούλου θὰ εἶναι στὴν Ἀθήνα πολὺ εὐρυτέρα, μεγαλυτέρα καὶ λαμπροτέρα καὶ ἐπὶ πλέον μέσα στὰ διορθόδοξα, διαχριστιανικὰ καὶ πανευρωπαϊκὰ πλαίσια θὰ ἔχῃ τὴν ἐμβέλεια, ποὺ θὰ ὑπογραμμίζῃ τὸν ἡγετικὸ ρόλο, τὸν ὅποιο θὰ ἔχῃ ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος μέσα στὰ πλαίσια αὐτά. Οἱ προοπτικὲς εἶναι εὐοίωνες καὶ ἐλπιδοφόρες, δοθέντος ὅτι ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος κ. Χριστόδουλος ἀπὸ τὴν πρώτη στιγμὴ τῆς ἀναδείξεώς Του στὸν Ἀρχιεπισκοπικὸ θρόνο ἔως σήμερον κυριολεκτικῶς δὲν «ἔδωσεν ὑπνον τοῖς ὄφθαλμοῖς καὶ τοῖς βλεφάροις νισταγμὸν καὶ ἀνάπαυσιν τοῖς κροτάφοις» Αὐτοῦ (*Ψαλμ. ολα'*, 4) καὶ ἔξεπληξε τοὺς πάντες μὲ τὸ νεανικὸ σφρῆγος καὶ τὴν ἔργατικότητά Του.

Ἀρίστη προϋπόθεσις καὶ ἐγγύησις γιὰ τὴν ἐπιτυχία τοῦ ἔργου τοῦ Μακαριωτάτου Προκαθημένου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος δὲν εἶναι μόνον τὸ τεράστιο, πολυσύνθετο καὶ πολυπροσματικὸ ἔργο Αὐτοῦ, ἀλλὰ καὶ ἡ χαρισματική, ὥλοκληρωμένη, πολυεδρικὴ καὶ πολυδιάστατη προσωπικότης Αὐτοῦ, στὴν ὅποια συνενώνονται εἰς μίαν ὁργανικὴν ὀλότητα ἐντυπωσιακὰ ἔμφυτα τάλαντα μὲ ἐπίκτητα αἰτήματα καὶ ἐλπιδοφόρες προοπτικές: Εὐφυΐα· ἐτοιμότης πνεύματος· διορατικὴ διείσδυσις στὴν οὖσία τῶν προβλημάτων· ἐπικοινωνιακὴ ἴκανότης καὶ ἀνεσις· διαλεκτικὴ εὐστροφία καὶ διαλογικὴ δεξιοτεχνία· τεκμηριωμένες καὶ πειστικὲς θέσεις, παρεμβάσεις καὶ ἀντιπαραθέσεις· ἄρθρωσις

ζωντανοῦ, συγχρονισμένου, εὐρώστου, ρωμαλέου, πυρίνου καὶ σώφρονος νεοελληνικού (σὲ ζωντανὴ λογίᾳ δημοτικὴ γλῶσσα) λόγου, δόποιος διακρίνεται γιὰ τὴν καλλιέπεια, τὴν ἀρχιτεκτονικὴ δομή, τὴν κρυσταλλίνη διαύγεια καὶ τὴν ἐνάργεια καὶ εἶναι πάντοτε εὐχάριστος, «ἐν χάριτι, ἄλατι ἡρτυμένος» (Κολοσ. δ', 6). χρῆσις στὶς διμίλιες συναρπαστικῶν ἐποπτικῶν παραδειγμάτων, παρομοιώσεων καὶ εἰκόνων, ἀκόμη καὶ τοῦ «χιοῦμορ» καὶ ἀνεκδότων· μεγάλη δημοσιογραφικὴ ἐμπειρία στὰ πλαίσια τοῦ γραπτοῦ καὶ ἡλεκτρονικοῦ Τύπου· συγγραφικὸ τάλαντο καὶ εὔστροφη προσαρμογὴ τοῦ λόγου στὶς προσλαμβάνοντες παραστάσεις καὶ στοὺς τρόπους τῆς ἐκφράσεως διαφόρων τάξεων (λ.χ. μαθητῶν, φοιτητῶν, ιατρῶν, δικηγόρων, ἐκπαιδευτικῶν). ἀρίστη πρωτοπορειακὴ προσωπικὴ χρῆσις τῆς Πληροφορικῆς, τοῦ Ἡλεκτρονικοῦ ‘Υπολογιστοῦ (Computer), τοῦ Διαδικτύου (Internet), τοῦ φορητοῦ τηλεφώνου· αὐθεντικότης συμπεριφορᾶς, πηγαιότης, θάρρος, γενναιότης, τόλμη, παρρησία, πνευματικὴ ἐγρήγορσις, ἀγωνιστικὸ φρόνημα· μειλιχιότης, προσήνεια, ἡρεμία, μετριοφροσύνη καὶ ἔμπρακτη ἐφαρμογὴ τῶν λόγων τοῦ Κυρίου: «εἴ τις θέλει πρῶτος εἶναι, ἔστω πάντων ἔσχατος» (Μάρκ. θ', 35). χάρισμα διακρίσεως, εὐρύτης ὁριζόντων καὶ ἔλλειψις παρωπίδων, προκαταλήψεων, «φονταμενταλιστικοῦ» δογματισμοῦ, φανατισμοῦ, μισαλλοδοξίας καὶ φασισμοῦ· εὐαίσθησία στὴ σύλληψι τῶν ιραδασμῶν, τῶν παλμῶν καὶ τῶν προκλήσεων τῶν συγχρόνων κοινωνιῶν· ἀνάληψις τολμηρῶν πρωτοβουλιῶν· ἐμμονὴ στὴν ὁρθόδοξη δυναμικὴ παράδοση, ἡ δόπια ζητεῖ τὸν ἐκσυγχρονισμὸ τῶν μορφῶν τῆς ἐκάστοτε μεταδόσεως τοῦ αἰώνιου καὶ ἀναλλοιώτου περιεχομένου αὐτῆς μὲ προσαρμογὴ τους στὶς ἀπαίτησεις τῆς ἐπικαιρότητος τῆς στιγμῆς, πρᾶγμα ποὺ δὲν ἔχει καμιὰ σχέσι μὲ τὸν «νεωτερισμὸ» καὶ τὴν «ἐκκοσμίκευσι». ἡ πεποίθησις ὅτι ἡ Ἐκκλησία πρέπει νὰ εἶναι ἡ ἐντελέχεια τῶν κοινωνικῶν, πολιτειακῶν, πολιτικῶν καὶ πολιτιστικῶν δομῶν καὶ στόχων καὶ ἐπομένως ἔχει δικαίωμα καὶ καθῆκον νὰ ἐκφράζῃ τὶς δεοντολογικὲς ἀπόψεις τῆς γιὰ τὴν ποιότητα τῶν δομῶν καὶ στόχων αὐτῶν — ὅλα αὐτὰ εἶναι τρόπον τινὰ «ὅστράκινα σκεύη» (Β' Κορ. δ', 7), τὰ δόπια ὅχι μόνον περικλείουν καὶ φυλάσσουν, ἀλλὰ καὶ πυρακτώνουν καὶ διαπλάσσουν σὲ νέες ὥραιες μιօρφες τὸν οὐρανιον «θησαυρόν» (αὐτ.) τοῦ περιεχομένου τῆς ἀταλαντεύτου ὁρθοδόξου πίστεως καὶ τῶν ἀνακαινιστικῶν ὁραμάτων τοῦ Μακαριωτάτου καὶ ἐκπέμπουν πύρινες ἀνταύγειες καὶ μαρμαρυγές θαβωρείου φωτός.

‘Ο Μακαριώτατος ἔχει καὶ θὰ ἔχῃ τὸ θεοδώρητο προνόμιο, ἀλλὰ καὶ τὸ δύσκολο ἔργο, νὰ συντονίζῃ τὶς πνευματικές δυνάμεις τῆς Ἐκκλησίας ἀφ' ἐνὸς γιὰ νὰ ἀναχαιτίζῃ καὶ ἀπωθῇ τὶς δυνάμεις τοῦ σκότους, ποὺ ἐπιδιώκουν ματαίως νὰ σβήσουν τὸ φῶς, καὶ ἀφ' ἐτέρου γιὰ

νὰ ἀναζωογονῇ καὶ ἀνυψώνῃ συνεχῶς τὴν ἴερη φλόγα τοῦ φωτὸς αὐτοῦ, ἀφήνοντας νὰ πνέουν ἐπάνω του ὀνεμπόδιστες οἱ ἀναφλογίζουσες αὐτὸς ζειδῷορες αὔρες τῆς Ὁρθοδοξίας καὶ οἱ συγκινοῦσες τὸν Μακαριώτατο πνοὲς τῆς γενετείρας Του, τῆς Θράκης καὶ τοῦ Βοσπόρου, τῆς Ἰωνίας καὶ τοῦ Φαναρίου, πρὸς τὸ Ὄποιο ἀμέσως μετὰ τὴν ἐκλογήν Του στὸ Ἀρχιεπισκοπικὸ ἀξίωμα ὁ Προκαθήμενος τῆς Ἑλλαδικῆς Ἐκκλησίας ἔστρεψε τοὺς στοχασμούς Του καὶ τὸν στοργικοὺς λόγους τοῦ σεβασμοῦ καὶ τῆς ἀγάπης Του.

Στὴν ἀναρρίπτοι τῆς ἴερᾶς αὐτῆς φλόγας, ἡ ὅποια καίει πρὸς τιμὴν τῶν ἐφεστίων ἴερῶν διατυπώσεων καὶ συμβόλων τῆς ἑλληνορθοδόξου παραδόσεως, ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος κ. Χριστόδουλος θὰ ἐνισχύεται ὅχι μόνον ἀπὸ τὴν πρὸς Αὐτὸν ἥδη ἐκδηλωθεῖσα συμπαράστασι τῆς Σεπτῆς Ἱεραρχίας, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τὶς τονωτικὲς πνοές, οἱ ὅποιες ὡς «δρόσος Ἀερμῶν» θὰ ἔρχωνται γιὰ νὰ τὸν ἀναζωογονοῦν τόσον ἀπὸ τοὺς διακεκριμένους πνευματικοὺς Πατέρας καὶ Ἀδελφοὺς τοῦ συγχρονισμένου καὶ ἀκτινοβόλου μοναστικοῦ κέντρου, μέσα στὴ θαλπωρὴ τοῦ ὅποίου τόσον στὰ Μετέωρα, ὅσον καὶ στὴν Ἀθήνα καὶ στὸ Πολυδένδρι ὁ Μακαριώτατος ἔξεκόλαψε τὰ λαμπρὰ χαρίσματά Του, ὅσον καὶ ἀπὸ ἄλλες πνευματικὲς Ἱεραποστολικὲς ἑστίες, οἱ ὅποιες μεμονωμένες ἀκτινοβολοῦν στὸν τόπο μας καὶ οἱ ὅποιες πρέπει ἐπὶ τέλους νὰ συντονισθοῦν ὑπὸ τὴν αἰγίδα καὶ τὶς εὐλογίες τοῦ Μακαριώτατου καὶ τῶν Σεπτῶν Ἱεραρχῶν.

Τὸ Χριστεπώνυμο πλήρωμα τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος χαίρει, διότι τὸ πηδάλιο αὐτῆς βρίσκεται στὰ στιβαρὰ χέρια τοῦ Μακ. Ἀρχιεπισκόπου κ. Χριστόδουλου, ὁ Ὄποιος ἥδη μέσα σὲ ὀλίγες ἡμέρες κατέστησε σαφὲς εἰς ὅλους ὅτι ἀνέλαβε τὴν Ἀνωτάτη Ἡγεσία τοῦ ἀνακαινιστικοῦ ἀγῶνος τῆς Ἐκκλησίας μας καὶ εὑρίσκεται στὶς ἐπάλξεις καὶ στὶς ἐμπροσθοφυλακὲς τοῦ πολυμετώπου ἐκείνου πολέμου, τὸν ὅποιο Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος στὸ δ' λόγο του περὶ Ἱερωσύνης περιέγραφεν ὡς ἔξῆς: «Οὐ γὰρ πρὸς ἐν εἶδος ἡμῖν μάχης ἡ παρασκευή, ἀλλὰ ποικίλος οὗτος ὁ πόλεμος, καὶ ἐκ διαφόρων συγκροτούμενος τῶν ἔχθρῶν. Οὕτε γὰρ ὅπλοις ἀπαντεῖς χρῶνται τοῖς αὐτοῖς, οὕτε ἐνὶ προσβάλλειν ἡμῖν μεμελετήκασι τρόπον. Καὶ δεῖ τὸν μέλλοντα τὴν πρὸς πάντας ἀναδέχεσθαι μάχην τὰς ἀπάντων εἰδέναι τέχνας, καὶ τὸν αὐτὸν τοξότην τε εἶναι καὶ σφενδονίτην, καὶ ταξίαρχον καὶ λοχαγόν, καὶ στρατιώτην καὶ στρατηγόν, καὶ πεζὸν καὶ ἵππεα, καὶ ναυμάχην καὶ τειχομάχην» (Migne Ἐ. Π. 48,684).

‘Ο Μακαριώτατος κ. Χριστόδουλος ἔχει ἀποδεῖξει ὅτι εἶναι ἔτοιμος γιὰ ἔνα τέτοιον πολυμέτωπο ἀγῶνα πρὸς ἐσωτερικὴν ἀνασυγκρότησιν τῆς Ἐκκλησίας καὶ πρὸς ἀπόκρουσιν ἐξωτερικῶν ἔχθρων.

‘Η έτοιμότης αὐτὴ ἐκδηλώθηκε κατὰ τρόπον ἄριστον στὴν ἀποφασιστικότητα, μὲ τὴν δόπια ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος, ἦδη πρὸ τῆς ἐνθρόνισεως Αὐτοῦ, ἀντιμετώπισε χωρὶς ἀναβολὴν μερικοὺς – ὀφθαλμοφανῶς συντονισμένους – «ἀκροβολισμοὺς κρούσεως» τῶν «προοδευτικῶν» ἐκείνων, οἱ δοπῖοι, ἐπιδιώκοντες τὴν περιθωριοποίησι τῆς ἐκκλησιαστικῆς ζωῆς, θιρυβήθηκαν ἀπὸ τὴν ἐντυπωσιακὴν στροφὴν τοῦ Ἑλληνικοῦ Λαοῦ πρὸς τὴν Μητέρα Ἐκκλησίαν, τὴν ὁποία στροφὴ ἐνίσχυσε σημαντικῶς ἡ ἐκλογὴ τοῦ νέου Ἀρχιεπισκόπου. Ἡ ταχύτης τῆς ρωμαλέας ἀντιδράσεως Του ἦταν ἀποτέλεσμα ὅχι ἀδικαιολογήτου σπουδῆς, ὅπως μὲ καλοπιστίαν ἡ κακοπιστίαν ἰσχυρίσθηκαν μερικοί, ἀλλ’ ἐκδήλωσις ποιμαντικῆς ἐγρηγόρσεως, πατρικῆς ἐπαγρυπνήσεως καί, ἔκτὸς τῶν ἀλλων, ἀναγκαίας, χωρὶς χρονοτριβὴν ἐνεργείας «στρατηγοῦ... τειχομάχου» (κατὰ τὴ διατύπωσι Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου), ὁ δόπιος στρατηγός, ὅταν μάλιστα εἴναι ἀρχιστράτηγος, συναισθάνεται ὅτι ἔχει καθῆκον νὰ μεταβαίνῃ συνεχῶς ἐκ τοῦ ἐπιτελικοῦ του γραφείου στὶς ἐπάλξεις τοῦ ἀγῶνος, γιὰ νὰ παρακολουθῇ καὶ συντονίζῃ τὸ ἔργο τῆς ἀνιχνεύσεως, ἐπισημάνσεως καὶ ἔξουδετερώσεως τῶν τυχὸν ἐχθρικῶν «ἀκροβολισμῶν» (Πρβλ. Εὐαγγέλου Δ. Θεοδώρου, Ἀκροβολισμοὶ κρούσεως; Κριτικὴ ἀξιολόγησις ἀντεκκλησιαστικῶν ἰσχυρισμῶν καὶ προτάσεων, Ἀθῆνα, 1996).

‘Ολα τὰ μέλη τοῦ Ὁρθοδόξου Χριστεπωνύμου πληρώματος εἴναι πρόθυμα νὰ συστρατευθοῦν μαζὶ μὲ τὸν Μακαριώτατο καὶ εὔχονται στὸν Θεὸν νὰ Τὸν χαρίζῃ «ταῖς ἀγίαις Ἐκκλησίαις ἐν εἰρήνῃ, σῶον, ἐντιμον, ὑγιᾶ, μακροημερεύοντα καὶ ὀρθοτομοῦντα τὸν λόγον τῆς ἀληθείας».